

Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking

Årsrapport for 2010

Under henvisning til § 5 i forskrift 13. mars 2009 nr. 303 om kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking, avgir utvalget med dette rapport om utvalgets virksomhet i 2010.

1. Opprettelse og sammensetning mv.

Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger ble opprettet av Finansdepartementet 14. juni 1995, jf. daværende § 13 i forskrift 7. februar 1994 nr. 118 om legitimasjonskontroll og tiltak mot hvitvasking av penger. Reglene ble senere inntatt i finansieringsvirksomhetsloven § 2-17a, som i 2003 ble erstattet av lov 20. juni 2003 nr. 41 om tiltak mot hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger mv. (hvitvaskingsloven) § 14. I 2009 ble denne loven erstattet med lov 6. mars 2009 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. (hvitvaskingsloven)

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å påse at rettssikkerhets- og personvern hensyn ivaretas ved Økokrims behandling av opplysninger de mottar i medhold av hvitvaskingsloven.

Utvalget har i 2010 hatt følgende sammensetning:

- Lagdommer Stig-Ole Haug, leder (Hålogaland lagmannsrett)
- Fagdirektør Tore Andreas Hauglie (Finansnæringens Fellesorganisasjon)
- Nestleder Vibeke Ulvin (Finansforbundet)
- Advokat Randi Birgitte Bull (advokatfirmaet Bull & Co)

Rådgiver Kristine Rørholt (Finansdepartementet) har vært sekretær for utvalget i 2010.

Etter lov 6. mars 2009 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. (hvitvaskingsloven) § 31 skal Kontrollutvalget føre kontroll med Økokrims behandling av opplysninger mottatt i medhold av § 18 (opplysninger fra rapporteringspliktige om transaksjoner og mistanke), Økokrims pålegg og godkjenninger etter § 19 første ledd (pålegg til rapporteringspliktige om ikke å gjennomføre transaksjoner), Økokrims håndtering av opplysninger etter § 29 (sletting av mottatte personopplysninger).

Kontrollutvalgets oppgaver er nærmere regulert i forskrift av 13. mars 2009 nr. 303 om kontrollutvalget mot hvitvasking. Blant annet fremgår det av forskriften § 2 første ledd at utvalget skal føre kontroll med Økokrims behandling av opplysninger mottatt i medhold av hvitvaskingsloven og hvitvaskingsforskriften. Ifølge § 2 annet ledd skal det særlig føres kontroll med at Økokrim følger saksbehandlingsregler fastsatt i ovennevnte bestemmelser. I denne forbindelse skal utvalget vurdere de interne retningslinjene for Økokrim, og påse at disse følges. Det følger av forskriften § 4 at utvalget skal undersøke eventuelle klager fra enkeltpersoner eller organisasjoner vedrørende Økokrims behandling av mottatte opplysninger. Utvalget kan for øvrig av eget tiltak ta opp enhver sak eller ethvert forhold i tilknytning til Økokrims bruk av mottatte opplysninger. Med Økokrim menes i denne årsrapporten Økokrim ved Enheten for finansiell etterretning (EFE).

2. Virksomheten i 2010

Utvalget har i 2010 hatt to planlagte møter med Økokrim. Utvalget planla en uanmeldt inspeksjon av hvitvaskingsdatabasen hos Økokrim i slutten av 2010, men da det ikke var mulig å finne en egnet dato for de aktuelle medlemmene og sekretæren i utvalget ble dette gjennomført tidlig i 2011.

Utvalget har i møtene med Økokrim løpende blitt orientert om status for antall registrerte meldinger i hvitvaskingsdatabasen og mottatt informasjon om andre forhold knyttet til enhetens løpende virksomhet.

I 2009 tok Kontrollutvalget initiativ til å publisere en omtale av utvalget på Finansdepartementets nettsider. Denne omtalen er oppdatert i 2010:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/tema/finansmarkedene/kontrollutvalget-for-tiltak-mot-hvitvask.html?id=544546>. På nettsiden er det i tillegg til informasjon om utvalget og dets oppgaver, opplyst om kontaktinformasjon til utvalgets sekretær.

Utvalget har fortsatt ikke fått tilbakemelding fra Finansdepartementet på brev 13. mars 2007 om Økokrims praksis med automatisk arkivering av opplysninger til etterretning uten nærmere undersøkelse (med mindre det innledes etterforskning i saken), jf. omtale av dette i tidligere årsrapporter.

Utvalget har i 2010 blant annet drøftet problemstillingen rundt taushetsplikt for rapporter om mistenkelige transaksjoner som er sendt Økokrim i medhold av hvitvaskingsloven § 18, og hvordan Økokrim praktiserer dette. En annen problemstilling Kontrollutvalget har sett nærmere på i 2010 er hvordan bestemmelsen i hvitvaskingsloven § 30 annet ledd er å forstå. Denne bestemmelsen ble innført ved lov 11. desember 2009 nr. 127, og er et ledd i oppfølgingen av skatteunndragelsesutvalgets utredning (NOU 2009:4). Bestemmelsen er plassert i hvitvaskingsloven § 30 som regulerer Økokrims adgang til å utveksle opplysninger for bekjempelse av terrorhandlinger mv. Kontrollutvalget sendte i september 2010 et brev til Finansdepartementet og stilte enkelte spørsmål rundt forståelsen og bruken av denne bestemmelsen. Kontrollutvalget har ikke mottatt svar på henvendelsen. Brevet er vedlagt årsrapporten.

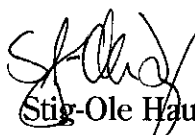
I møte med Økokrim har Kontrollutvalget også fått beskrevet Økokrims rutiner for behandling av rapporter om mistenkelige transaksjoner fra rapporten kommer inn til Økokrim og til eventuell informasjon sendes ut fra Økokrim, i form av etterretningsrapport, hendelse i Indicia, informasjon til bruk i straffesak etc.

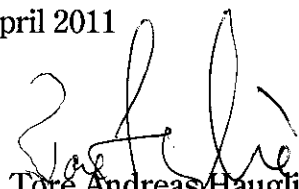
Utvalget har i 2010 ikke mottatt klager på Økokrims behandling av mottatte opplysninger.

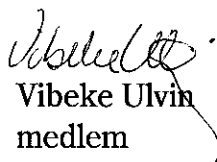
3. Budsjett

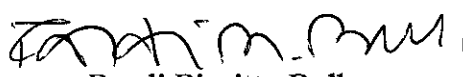
Utvalgets budsjett for 2010 utgjorde kr 70 000,-. Faktisk regnskapsførte utgifter i 2010 beløp seg til kr 49 605,55. Budsjettet for 2011 er på kr 70 000,-.

Oslo, april 2011

Stig-Ole Haug
leder

Tore Andreas Hauglie
medlem

Vibeke Ulvin
medlem

Randi Birgitte Bull
medlem